

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) Γενικά

Σχολή:	Κοινωνικών Επιστημών		
Τμήμα:	Γεωγραφίας		
Επίπεδο Σπουδών:	Προπτυχιακό		
Κωδικός Μαθήματος:	ΓΕΩ 222	Εξάμηνο σπουδών:	Ε
Τίτλος Μαθήματος:	Γεωγραφία της Υπαίθρου		
Αυτοτελείς Διδακτικές Δραστηριότητες	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Πιστωτικές Μονάδες	
Διάλεξη:	3		
		Σύνολο Μαθήματος	5
Τύπος Μαθήματος:	KEY (Ανθρωπογεωγραφία)		
Προαπαιτούμενα Μαθήματα:	Κανένα		
Γλώσσα Διδασκαλίας και Εξετάσεων:	Ελληνική		
Το Μάθημα προσφέρεται σε Φοιτητές Erasmus:	Όχι		
Ηλεκτρονική Σελίδα Μαθήματος (Url):	https://geography.aegean.gr/pps/index.php?content=0&lesson=222		

(2) Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι φοιτητές μετά την ολοκλήρωση των παραδόσεων και των εργαστηρίων θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Γνωρίζουν την πολυπλοκότητα των σχέσεων ανθρώπου - περιβάλλοντος και θεωρίες για το είδος της σχέσης αυτής
- Έχουν βασικές γνώσεις σχετικά με την εμφάνιση της γεωργίας και κτηνοτροφίας
- Είναι εξοικειωμένοι με τα χαρακτηριστικά των αγροδιατροφικών συστημάτων σήμερα και τα προβλήματα που έχουν
- Είναι εξοικειωμένοι με τις ιδιαιτερότητες της διαχείρισης της γης στη Μεσόγειο και στην Ελλάδα
- Μπορούν να σχεδιάσουν και να συγγράψουν μια εργασία με βάση βιβλιογραφικές πηγές και εμπειρική έρευνα

Γενικές Ικανότητες

1. Αυτόνομη εργασία
2. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
3. Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) Περιεχόμενο Μαθήματος

Εισαγωγή και ανάπτυξη μεθόδων ανάλυσης της Αγροτικής Γεωγραφίας και της Γεωγραφίας της Υπαίθρου. Κατανόηση των μετασχηματισμών των κοινωνιών και του τοπίου της υπαίθρου, με κριτική εξέταση της εξέλιξης τους στον κόσμο και έμφαση στις Ευρωπαϊκές και Μεσογειακές χώρες. Παρουσίαση χαρακτηριστικών αγροτικών διαχειριστικών συστημάτων και μεθόδων οργάνωσης του αγροτικού τοπίου

διαφόρων περιοχών και εποχών, με έμφαση στην δυναμική τους, δηλαδή σε διαδικασίες και αιτίες μεταβολών. Παρουσίαση των σύγχρονων γεωγραφιών της υπαίθρου με έμφαση στην ανάπτυξη συμβολικών γεωγραφιών και γεωγραφιών της βιώσιμης ανάπτυξης. Ιδιαίτερη αναφορά στον Ελληνικό χώρο και στις μεταβολές του τοπίου της υπαίθρου.

1 Εισαγωγή στο μάθημα παρουσίαση του περιεχομένου και της προβληματικής του μαθήματος.2 Μέθοδοι και έννοιες που θα χρησιμοποιηθούν (Εργασία 1. Περιβαλλοντικός ντετερμινισμός)3 Η εμφάνιση της γεωργίας - κτηνοτροφίας και η οργάνωση των πρώτων αγροτικών κοινωνιών (Εργασία 2. Η μετάβαση από τη συλλογή τροφής και το κυνήγι στη γεωργία- κτηνοτροφία)4 Η εμφάνιση της γεωργίας - κτηνοτροφίας και η οργάνωση των πρώτων αγροτικών κοινωνιών, μέρος II5 Οι κοινωνίες της υπαίθρου σε ιστορική προοπτική: Οι αρχαίες αυτοκρατορίες και ο ρόλος της υπαίθρου (Μεσοποταμία - Περσία, Αίγυπτος, Ρώμη, Αμερική)6 Οι κοινωνίες της υπαίθρου σε ιστορική προοπτική: Μεσαιώνας, Ευρωπαϊκός επεκτατισμός και αποικιοκρατία με νέα φυτά - ζώα, βιομηχανική επανάσταση, εκσυγχρονισμός, αγροτική έξοδος, άνοδος της αστικής ζωής και παρακμή της υπαίθρου. Παραδείγματα από Ευρωπαϊκά και Σοβιετικά αγροτικά τοπία. Μεσόγειος (Εργασία 3. Συστήματα διαχείρισης της γης στη Μεσόγειο και διαφοροποίηση, αναδιανομή και αποθήκευση)7 Η πράσινη επανάσταση και η καταπολέμηση της πείνας: Παραγωγικά - περιβαλλοντικά αδιέξοδα (Εργασία 4. Η πράσινη επανάσταση και οι ΓΤΟ)8 Το παγκόσμιο αγροδιατροφικό σύστημα: Παραγωγικά - περιβαλλοντικά αδιέξοδα (Εργασία 5. Παγκοσμιοποίηση της παραγωγής και κατανάλωσης τροφίμων)9 Η πολύ-λειτουργικότητα της αγροτικής παραγωγής και η 'ανακάλυψη' της υπαίθρου -Η ύπαιθρος ως χώρος κατανάλωσης (Εργασία 6. Πολύ-λειτουργικότητα της αγροτικής παραγωγής)10 Παγκοσμιοποίηση παραγωγής και κατανάλωσης αγροτικών προϊόντων και ενέργεια (Εργασία 7. Παγκοσμιοποίηση της παραγωγής και κατανάλωσης τροφίμων - Τοπικά τρόφιμα και κατανάλωση ενέργειας)11 Ο Ελληνικός χώρος: τοπίο και κοινωνία της υπαίθρου από την αρχαιότητα ως την Οθωμανική αυτοκρατορία. Το τσελιγκάτο, το τσιφλίκι και η ζάντρουγκα (Εργασία 8. Φαγητό στην Αρχαία και Βυζαντινή Ελλάδα)12 Η δημιουργία του Ελληνικού κράτους, η αγροτική μεταρρύθμιση και η επέκταση: εκσυγχρονισμός, αγροτική έξοδος και μεταβολή του αγροτικού τοπίου. Παραδείγματα από ηπειρωτικές περιοχές και νησιά (Εργασία 9. Από την κοινωνία της υπαίθρου σε μια αστική κοινωνία στην Ελλάδα)13 Η σύγχρονη Ελληνική κοινωνία της υπαίθρου (μέρος II): το τέλος του αγρότη; - Το μέλλον της αγροτικής παραγωγής και των κοινωνιών της υπαίθρου στην Ελλάδα και στον κόσμο - Επανάληψη - Διόρθωση των εργασιών

(4) Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι - Αξιολόγηση

Τρόπος Παράδοσης: Φυσική παρουσία

Χρήση Τεχνολογιών, Πληροφορίας & Επικοινωνιών:

Οργάνωση Διδασκαλίας:	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διάλεξη	39
	Εκπόνηση εργασιών	70
	Μη επιβλεπόμενη μελέτη	20
	Αξιολόγηση προόδου/Εξετάσεις	3
	Σύνολο Μαθήματος	132

Αξιολόγηση Φοιτητών Εργασίες και εξετάσεις

(5) Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

1. Mazoyer, M., και Roudar L. (2005) Ιστορία των γεωργιών του κόσμου: Από τη νεολιθική εποχή στη σύγχρονη κρίση, Εξάντας.
2. Horden, P., Purcell, N., (2006) Μεσόγειος: Θάλαττα Πονηροδιδάσκαλος, Οδυσσέας, Αθήνα.
3. Diamond, J. (2007) Όπλα, Μικρόβια και Ατσάλι: οι τύχες των ανθρώπινων κοινωνιών, Κάτοπτρο, Αθήνα.